

PUNAVIHREÄ KUPLA

PERUSSUOMALAISET JA MEDIA

Marko Hamilo

SUOMEN PERUSTA

SISÄLLYSLUETTELO:

Esipuhe.....	5
Aluksi	7
Perussuomalaisten lyhyt historia.....	11
Punavihreä kupla ja etelän media	19
Klikkausbisnestä ja missiojournalismia	29
Tapaus hihamerkki ja muut ”kaustit”	35
Sataako se Soinin laariin?	43
Johtopäätökset	49
Haastattelut	54
Viitteet	54

© Suomen Perusta 2015

ISBN 978-952-7145-06-7 (nid)

ISBN 978-952-7145-07-4 (pdf)

Ulkoasu: Janne Turunen

Painopaikka: Tammerprint Oy

ESIPUHE

Maailmalla tehdyt tutkimukset osoittavat, että toimittajat kannattavat enemmän arvoliberaaleja ja vasemmistolaisia puolueita kuin väestö keskimäärin. Suomessa tehdyt mielipidetutkimukset osoittavat samansuuntaisia tuloksia – toimittajien keskuudessa vihreät nauttivat vankkaa kannatusta kun taas perussuomalaiset on mediaväen keskuudessa vähiten suosittu puolue.

Tässä raportissa tiedetoimittaja Marko Hamilo pohtii perussuomalaisen ja median ongelmallista suhdetta. Ongelman ytimessä on kysymys siitä, missä määrin toimittajien omat yhteiskunnalliset näkemykset vaikuttavat uutisointiin. Median asenteellisuutta lisää Hamilon mukaan lisäksi se, että osan toimittajista voidaan nähdä elävän niin sanotun ”punavihreän kuplan” sisällä, ilman kosketusta konservatiivisempia arvoja edustaviin ihmisiin – etenkin perussuomalaisten kannattajiin.

Jos mediassa on ollut omat vikansa, niin ei puolueenkaan medianhallinta ole aina onnistunut parhaalla mahdollisella tavalla. Mediaympäristön kuvaamisen lisäksi raportin kirjoittaja Marko Hamilo esittää toimenpideehdotuksia, miten puolue voisi parantaa medianhallintaansa ja saada sanomansa paremmin kuuluviin haasteellisessa toimintaympäristössä.

Suomen Perusta -ajatuspaja toivoo, että tämä raportti loisi pohjaa perussuomalaisten ja median väliselle vuoropuhelulle ja auttaisi samalla parantamaan yleisesti yhteiskunnallisen keskustelun tasoa.

Helsingissä 27.5.2015

*Simo Grönroos
toiminnanjohtaja
Suomen Perusta -ajatuspaja*

1

ALUKSI

On harmillista, ettei tälle kaikkien ihmisten tuntemalla ilmiöllä ole nimeä. Siihen törmää niin läheisissä ihmissuhteissa kuin poliittisessa väittelyssäkin. Sen voi tiivistää kokemukseen, että joitakin asioita on samanaikaisesti sekä turhaa että hyödytöntä yrittää selittää. Ne, jotka ovat asian ymmärtääkseen, ymmärtävät sen selittämättäkin. Ne, jotka eivät asiaa selittämättä ymmärrä, eivät edelleenkään ymmärrä, vaikka asian heille kuinka seikkaperäisesti perustelisi.

Tässä raportissa ei ole pyrkimystä näyttää toteen, että suomalainen media kirjoittaa perussuomalaisista ennakkoluuloisesti, vääristelevästi, tarkoitushakuisesti ja halveksuvasti. Varsinkin niin sanotun etelän median, siis etenkin Helsingin Sanomien ja Ylen, ennakkoluulot perussuomalaisia ja heidän edustamaansa arvokonservatiivista politiikkaa kohtaan yleisemminkin ovat niin käsinkosketeltavan todellisia, ettei niitä voi järkevästi kiistää.

Viestinnän tutkimuksessa on menetelmiä, joiden avulla journalismia ja siinä ilmeneviä sympatioita tai antipatioita suuntaan tai toiseen voi

enemmän tai vähemmän objektiivisesti arvioida. Tällainen on esimerkiksi kvantitatiivinen sisällönanalyysi, jonka avulla voidaan vertailla eri puolueiden saamaa mediajulkisuutta toisiinsa esimerkiksi sen mukaan, miten positiivisia tai negatiivisia ilmaisuja eri puolueista on käytetty. Valitettavasti journalistiikassakin muiden yhteiskuntatieteiden tapaan kvantitatiiviset menetelmät ovat paljolti saaneet tehdä tilaa kvalitatiivisille menetelmille, jotka ovat alttiimpia tutkijan subjektiivisille ennakoasenteille.

Vaikka suomalaisen median ennakkoluulot perussuomalaisia kohtaan voisi näyttää tällaisen akateemisen tutkimuksen avulla toteen, se tuskin vakuuttaisi tutkimuksen kohteita, politiikasta kirjoittavia toimittajia. Niille, jotka ymmärtävät ilmiön muutenkin, ei sen tieteellinen vahvistaminen toisi mitään lisäinformaatiota.

Tämä raportti on kirjoitettu ajatuspaja Suomen Perustalle. Raportin tarkoituksena on etsiä keinoja, joilla perussuomalaiset saisivat sanomansa paremmin läpi vihamielisessäkin mediaympäristössä. Toisena pyrkimyksenä on yhteiskunnallisen keskustelun tason nostaminen.

Raportin aineistona ovat julkaistut tutkimukset ja kyselyt sekä eräiden journalistien ja perussuomalaisten avainhenkilöiden teemahaastattelut. Haastattelut on tehty tammi-huhtikuussa 2015.

Raportin tekijä on ollut poliittisen puolueen jäsen viimeksi 16 vuotta sitten: hän sammutti viimeisenä lähtijänä eduskuntavaaleissa vaille paikkoja jääneen nuorsuomalaisen puolueen toimiston valot vappuatonä 1999. Suomalaiseen politiikkaan tekijällä on yhteiskuntafilosofialtaan klassisen liberaalin, arvoiltaan maltillisen konservatiivin, perussuomalaista liikettä sympatiseeraavan liikkuvan äänestäjän näkökulma.

2

PERUSSUOMALAISTEN LYHYT HISTORIA

1995-2003

First they ignore you

2003-2008

Then they laugh at you

2008-2015

Then they fight you

2015

Then you win?

1999	Yksi kansanedustaja
2003	Kolme kansanedustajaa, Tony Halme valitaan eduskuntaan, Timo Soini valitaan eduskuntaan
2007	Viisi kansanedustajaa
2008	Halla-aho valitaan Helsingin valtuustoon, ajojahti alkaa
2009	Halla-aho saa syytteen uskonrauhan rikkomisesta ja kiihottamisesta kansanryhmää vastaan, Halla-ahoa ei oteta euroehdokkaaksi, Soini valitaan europarlamenttiin
2011	Jytky, perussuomalaiset saavat 39 kansanedustajaa
2012	Korkeimman oikeuden tuomio Halla-aholle, Halla-aho eroaa hallintovaliokunnan puheenjohtajuudesta
2012	Kuntavaalivoitto yliviritettyihin odotuksiin nähden pettymys
2013	James Hirvisaari erotetaan eduskuntaryhmästä ja puolueesta
2014	Sampo Terho ja Jussi Halla-aho euroedustajiksi
2015	Jatkojytky, 38 kansanedustajaa, hallitusneuvottelut perussinimultahallituksesta

*”First they ignore you, then they laugh at you,
then they fight you, then you win.”*

*”Ensin he ovat välinpitämättömiä, sitten he
nauravat sinulle, seuraavaksi he taistelevat sinua
vastaan ja lopulta sinä voitat.”*

Mahatma Gandhi

Gandhin sanomaksi väitetty lause saattaa päteä myös perussuomalais-
ten ongelmalliseen mediasuhteeseen.

Vuonna 1995 Suomen maaseudun puolueen raunioille perustettu perussuomalainen puolue oli käytännössä täysin merkityksetön pikku-
puolue vuoteen 2003 asti, jolloin puolue sai kolme kansanedustajaa, ja
myös puheenjohtaja Timo Soini tuli valituksi. Sitä ennen puolueella oli
vain yksi kansanedustaja, Smp:n listoilta 1995 valittu Raimo Vistbacka,
joka valittiin uudelleen 1999.

Vuonna 2003 nähtiin ensimmäisen kerran se potentiaali, mikä maa-
hanmuuttokriittisellä liikkeellä saattoi olla. Ammattilaisnyrkkeilijä ja
showpainija Tony Halme sai Helsingissä 16 390 ääntä, enemmän kuin
vaalit voittanut keskustan Anneli Jäätteenmäki.

Perussuomalaisia ei selvästikään voinut enää sivuuttaa. Poliittisesti
unelias Itä-Helsinki oli osoittanut, että Suomessakaan Afrikasta ja lähi-
idästä peräisin olevien maahanmuuttajien määrän kasvu ei voi jatkua
loputtomiin ilman, että kantäväestö nousee sitä vastaan ja mobilisoi-
tuu poliittisesti. Olutkuppiloissa purnaamisen rinnalle ja sijaan oli nyt
noussut vaihtoehto: perussuomalaiset ja Halme, joka puhui maahan-
muuton ongelmista suoraan.

Vuotta 2003 voi helposti pitää rajapyykkinä. Median välinpitämät-
tömyys perussuomalaisia kohtaan muuttui naureskeluksi. Vaikka Hal-
me ja hänen äänestäjensä epäilemättä herättivät monissa toimittajissa
suoranaista inhoa, eivät perussuomalaisia ja heidän väitettyä rasismiaan
vastustavat olisi voineet saada parempaa vastustettavaa. Halme oli koo-
minen ja stereotyyppinen hahmo, joka palveli hyvin lukuisten toimitta-
jien tarkoitusta esittää kaikki maahanmuuttokriittisyys niin nauretta-
vassa valossa, ettei kukaan voisi järkiperäisistä syistä sellaista kannattaa.

Perussuomalaisten euroedustaja Jussi Halla-ahon mielestä Halme
oli monikulttuurisuutta kannattavien ihmisten näkökulmasta suoras-
taan unelmamaahanmuuttokriittinen.

”Juuri sillä tyylillä ja sellaisella habituksella saa sanoa Suomessa aivan mitä tahansa koska se ei uhkaa ketään. Se vetoaa äärimmäisen pieneen porukkaan, ja se on sellaista nuhjuista maahanmuuttokriittisyyttä, jota vastaan ei tarvitse edes hyökätä, koska se tekee sen itse”, Halla-aho sanoo.

Halla-ahon mukaan medialla ei ollut minkäänlaista perinnettä oman monikulttuurisuusmyönteisen asiansa perustelemisessa. ”Sitä ei ollut koskaan tarvinnut perustella, koska jos vastapuoli on Pekka Siitoin tai parhaimmillaankin Toni Halme, niin siinä ei tavallaan tarvitse muuta kuin naureskella sille että katsokaas tämä on tollaisten ihmisten juttu.”

Lukijakunnan nuoremmalle sukupolvelle kerrottakoon, että Pekka Siitoin oli okkultismin harrastaja ja Adolf Hitleriä 1970-luvulta alkaen avoimesti ihaillut uusnatsi, joka oli ehkä enemmän performanssitaiteili ja kuin varsinaisen yhteiskunnallisen liikkeen johtaja.

Vuonna 2007 perussuomalaisten vaalivoitto oli suhteellisesti pienempi ja absoluuttisin luvuin sama kuin edellisellä kerralla, kaksi lisäpaikkaa. Viiden kansanedustajan puolue ei kuitenkaan edelleenkään edustanut vakavasti otettavaa uhkaa niille arvoille, jotka journalistien keskuudessa olivat vallalla. Skandaaleja yksi toisensa jälkeen aiheuttanut Halme ei ollut ehdolla.

On vaikeampi määrittää täsmällistä rajapyykkiä, missä median perussuomalaisille naureskelu muuttui vihamieliseksi taisteluksi perussuomalaisia vastaan. Ehkä paras ehdokas on kuitenkin kunnallisvaalit 2008. Tuolloin Jussi Halla-aho valittiin Helsingin kaupunginvaltuutetuksi, joskin alle kolmella tuhannella äänellä. Leimaava kirjoittelu alkoi jo kunnallisvaalien alla.

Esimerkiksi 7. helmikuuta 2009 Ylen television pääuutislähetyksessä käsiteltiin kristillisdemokraattien ja perussuomalaisten vaaliliittoa tulevan kevään eurovaaleissa. Jyri Rantalan toimittamassa jutussa sanottiin, että ”ulkomaalaisvastaisen Halla-ahon ehdokkuus tuskin

riemastuttaisi kristillisdemokraatteja, mutta antaisi perussuomalaisten johdolle mahdollisuuden passittaa kiusallinen rotutohtori turvallisen välimatkan päähän.”⁽¹⁾

Kun perussuomalaisten haukkuminen puolueena ei tuottanut tulosta, toimittajat alkoivat lyödä kiilaa Soinin ja Halla-ahon väliin. Usein tämä hajoamisen ennakointi puetaan viattomasti näennäisen neutraalin arvailun ja ennakoinnin muotoon. Jossakin muodossa perussuomalaisten hajoamista koskeva spekulatio on jatkunut viime päiviin asti. Halla-ahon blogillaan 17. helmikuussa 2009 päivätyssä kirjoituksessa oli jo nähtävissä sekä toimitusten vihamielisyys perussuomalaisia kohtaan, että sen vaikutukset:

”Toimituksissa on pikkuhiljaa alettu ymmärtää, että kuukausikaupalla jatkuneet perusteettomat ja epäoikeudenmukaiset rasisti-, fasisiti- ja natsisyytökset eivät käännä perussuomalaisten tai allekirjoittaneen kannatusta laskuun vaan nousuun, minkä vuoksi nyt alkaneen uuden vyörytyksen punaisena lankana on iskeä kiilaa mokukriittisten ja Soinin välille, ts. hajottaa perussuomalaiset sisältä.”⁽²⁾

Jos oli media vihamielinen perussuomalaisten maahanmuuttokriittisiä kohtaan, olivat maahanmuuttokriittisetkin vihamielisiä mediaa kohtaan. Edellä mainitussa blogissa Halla-aho ilmoitti, ettei ole median käytettävissä viikkoon eikä suostuisi Ilta-Sanomien ja Ylen haastateltavaksi myöhemminkään.

Kunnallisvaalien 2008 ja eurovaalien 2009 väliin ajoittui Vihreät Naiset ry:n tekemä tutkintapyyntö vuonna 2006 julkaistusta kirjoituksesta Monikulttuurisuus ja nainen, jossa vihreiden mukaan oli kyse raiskauksiin ja vihaan lietsomisesta. Kyseinen kirjoitus ei johtanut syytteesen. Halla-ahoa kuitenkin epäiltiin kiihottamisesta kansanryhmää vastaan, ja maaliskuussa 2009 apulaisvaltakunnansyyttäjä Jorma Kalske päätti nostaa Halla-ahoa vastaan syytteen Helsingin käräjäoikeudessa. Halla-ahoa ei otettu perussuomalaisten ehdokkaaksi eurovaaleihin 2009.

Kesäkuussa 2012 Korkein oikeus katsoi alemmista oikeusasteista poiketen Halla-ahon syyllistyneen sekä uskonrauhan rikkomiseen että kansanryhmää vastaan kiihottamiseen. Halla-aho joutui luopumaan hallintovaliokunnan puheenjohtajuudesta.

Hyökkäykset perussuomalaisia kohtaan olivat erittäin voimakkaita heti kevään 2011 jyttyvaalien jälkeen. Median toiminta vaikutti paitsi Halla-ahon rikostutkinnan aloittamiseen, myös James Hirvisaaren avustajan Helena Erosen eroamiseen avustajan tehtävistä elokuussa 2012 sekä epäsuorasti Hirvisaaren itsensä erottamiseen puolueesta lokakuussa 2013.

Vaikka toimittajien asenteissa ei ehkä tapahtunut mainittavia muutoksia lokakuun 2013 jälkeen, perussuomaisia leimaava kirjoittelu on jäänyt Hirvisaaren erottamisen jälkeen tehottomaksi. Sen jälkeen ei yksikään liioiteltu kohu ole johtanut kenenkään merkittävän perussuomalaispolitiikan eroon tai erottamiseen, eikä negatiivinen kirjoittelu estänyt perussuomalaisia tuplaamasta europarlamentaarikkojensa määrää kesäkuussa 2014.

Kroonisesti kielteinen mediajulkisuus ei myöskään estänyt perussuomalaisia saavuttamasta lähes samaa tulosta, jatkojyttyä, vuoden 2015 eduskuntavaaleissa kuin neljä vuotta aiemmin. Eivätkä perussuomalaiset ole hajonneet soinnilaisiin ja halla-aholaisiin, vaikka sitäkin media on ennustanut vääjämättä tapahtuvaksi jo vuosikaudet.

Tätä kirjoitettaessa perussuomalaiset käyvät hallitusneuvotteluita yhdessä kokoomuksen ja vaalivoittaja keskustan kanssa. Tuskin voi sanoa, että perussuomalaisten suhde mediaan olisi saavuttanut viimeisen vaiheen Gandhin esittämässä jatkumossa. Eivät perussuomalaiset ole voittaneet. Mutta 2015 eduskuntavaalien jälkeen keskustelu mediassa poikkesi kuitenkin oleellisesti neljän vuoden takaisesta.

Sekä jyttyä että jatkojyttyä jälkeen monet punavihreät pöyristyivät vaalituloksesta. Mutta siinä missä media lähti neljä vuotta sitten tähän

järkytykseen mukaan, nyt jopa Yle ja Helsingin Sanomat keskustelivat perussuomalaisten oletetun rasmin sijaan punavihreän kulttuuriväen ennakkoluuloista kaikkea Helsingin kantakaupungin ulkopuolista suomalaisuutta kohtaan.

3

PUNAVIHREÄ KUPLA JA
ETELÄN MEDIA

Huhtikuun 2015 eduskuntavaalien jälkeen syntyi keskustelu ”Kallion punavihreästä kuplasta”, kun näyttelijä Krista Kosonen tunnusti Helsingin Sanomien haastattelussa elävänsä punavihreässä kuplassa, jossa perussuomalaisia ei henkilökohtaisesti tunneta. Kosonen itse liputti julkisesti vasemmistoliiton Veronika Honkasalon puolesta.

”Ehkä sitä elää itse sellaisessa helsinkiläisessä kulttuurikuplassa, en tunne ketään joka olisi äänestänyt perussuomalaisia”, Kosonen sanoi.⁽³⁾

”Punavihreä kupla” on tämän raportin kirjoittajan Perussuomalainen-lehdessä kesällä 2014 lanseeraama käsite. Sen taustalla oli yksinkertainen kaupunkimaantieteellinen havainto: ne pääkaupunkiseudun muusta Suomesta erottavat kulttuuriset ja poliittiset piirteet, jotka heijastuvat myös äänestyskäyttäytymiseen, kärjistyvät tietyillä äänestysalueilla.⁽⁴⁾

Henkinen raja ei siis kulje vain kolmoskehällä, vaan jo Pohjois-Helsinki on arvomaailmaltaan arvokonservatiivisempi ja vastaavasti Etelä-Helsinki paljon oikeistolaisempi kuin hyvin omintakeinen alue Pitkältäsillalta Käpylän asemalle. Tässä punavihreässä kuplassa lähes

jokaisella äänestysalueella vasemmistoliiton ja vihreiden sekä kommunististen pikkupuolueiden yhteiskannatus ylitti vuoden 2012 kunnallisvaaleissa 50 prosenttia.

Tällä punavihreiden vahvimalla kannatusalueella parin kilometrin säteellä Sörnäisten metroasemalta Kalliolla, Vallilassa ja Käpylässä asuu noin 100 000 ihmistä, siis vain kaksi prosenttia suomalaisista. Erilaisten julkisten tilastojen mukaan tämä punavihreä kupla poikkeaa elämäntavoiltaan hyvin suuresti koko muusta Suomesta, jopa muusta pääkaupunkiseudusta.

Kallion seurakunnan alueella kirkkoon kuuluvien osuus on pienempi kuin missään muualla Suomessa. Alueella on leijonanosia Suomen homobaareista. Metsästysaseiden omistaminen on punavihreässä kuplassa hyvin harvinaista verrattuna maakuntiin. Jo muuhun pääkaupunkiseutuun verrattuna punavihreän kuplan asukkailla on poikkeuksellisen vähän autoja.

Kirjoitus punavihreästä kuplasta sisälsi myös pohdinnan siitä, voisiko vasemmistoliiton ja vihreiden kielteistä suhtautumista muun muassa yksityisautoiluun, uskonnollisuuteen ja metsästyksen selittää sama psykologinen mekanismi, jolla he itse selittävät sitä, ettei maaseudulla suhtauduta luontevasti homoihin: mitä ei arjessaan kohtaa, siihen suhtautuu automaattisesti ennakkoluuloisella asenteella.

Laajempi yhteiskunnallinen merkitys tästä maantieteellisestä punavihreästä kuplasta syntyy siitä, että sen liepeillä ovat käytännöllisesti katsottuna kaikki niin sanotun etelän median journalistiset työpaikat. Sanoma, Yleisradio, MTV3 ja oikeastaan kaikki muutkin keskeiset mediatalot sijaitsevat pyörämatkan päässä punavihreiden ydinkannatusalueilta. Vasemmistovihreiden toimittajien on mahdollista elää arkea, jossa sekä työssä että vapaa-ajalla altistuu vain oman maailmankuvan jakavien ihmisten ajattelulle.

Lopputuloksena voi olla ilmiö, jota kutsutaan sosiaalipsykologias-

sa nimellä joukkoharha. Se tarkoittaa sitä, että moraaliseen enemmistöön kuuluvat suomalaiset eivät uskalla tuoda omia arvojaan julkisesti esiin, koska he vasemmistovihreiden hallitseman median luoman harhan vuoksi pelkäävät olevansa alakynnessä. Vähitellen ihmiset saattavat muuttaa mielipiteitään vastaamaan oletettua enemmistömielipidettä.

Joukkoharha voi toteutua mikrotasolla helsinkiläisen media- ja kulttuuriväen alakulttuurissa, mutta yhtä hyvin myös makrotasolla koko yhteiskunnassa, jonka joukkoviestintää helsinkiläinen mediaeliitti hallitsee.

Vaalien jälkeen ajatusta punavihreästä kuplasta käsiteltiin monissa medioissa. Sen perusajatus kuitenkin ymmärrettiin usein väärin.

Kyse ei ole siitä, että Suomi olisi jakautumassa kahtia arvokonservatiiviseen maaseutuun ja arvoliberaaliin kaupunkikulttuuriin, jotka eivät ymmärrä toisiaan. Punavihreä kupla tarkoitti kuitenkin nimenomaisesti sitä hyvin pientä helsinkiläistä alakulttuuria, jolle suomalaisten enemmistön elämäntavat ja arvomaailma on vieras.

Toisaalta yhtenäisen suomalaisen kulttuurin epäiltiin pirstoutuneen erilaisiin pieniin kupliin, jotka eivät ymmärrä toinen toisiaan. Sekään tulkinta ei vastannut alkuperäistä ideaa eikä sitä tue mikään tilastotieto. Suomessa ei esimerkiksi ole vielä sellaisia maahanmuuttajajettoja kuin Ruotsissa, jossa pakolaiset eläisivät paikallisena enemmistönä. Suomessa myöskään yläluokka ei ole eristäytynyt kovinkaan vahvasti omille asuinalueilleen. Pohjanmaalla on hieman muuta Suomea uskonnollisempi maaseutu, mutta se hädin tuskin erottuu äänestyskäyttäytymisessä. Suomenruotsalaisistakin enemmistö asuu kaksikielisissä kunnissa joissa suomenkielisillä on enemmistö.

Median uustulkinnassa punavihreästä kuplasta toistui siis punavihreiden omaan agendaan sopiva ajatus siitä, ettei suomalaista yhtenäiskulttuuria enää olekaan. Mutta se juuri on näköharha, joka herkästi syntyy punavihreän kuplan sisällä. Vaalitulokset osoitti, että suomalaisten enemmistö pääkaupunkiseudun rajoilta pohjoisille ja itäisille syrjäseu-

duille elää yhä enemmän tai vähemmän homogeenisessa yhtenäiskulttuurissa, eikä myöskään halua korvata sitä millään monikulttuurilla.

Tunnustusta on kuitenkin annettava Helsingin Sanomien toimittaja Jussi Pulliselle, joka kehitteli ajatusta hieman eteenpäin. Pullisen mukaan punavihreät jakavat saman arvoliberaalin asennemaailman talouskysymyksissä oikeistolaisempien kaupunkilaisten kanssa. Kun Kallion punavihreät näyttää Töölön sinivihreiden kanssa, saadaan kantakaupungin punasinivihreä kupla.⁽⁵⁾

”Vastaus on sama, katsoi sitten Lontooseen, Tukholmaan tai Helsinkiin: muodostumassa on uusi hipsteri- ja pukuväkikulttuurin symbioosi.

Sen sisällä pidetään pyöräilystä, artisaanioluista, lähiruuaasta ja kulttuurista – ja erityisesti muista pääkaupungeista, joissa eletään samalla tavalla.

Koska internet tuo kaiken lähelle, näiden alueiden asukkaat elävät henkisesti lähempänä kaltaisiaan muissa pääkaupungeissa kuin omia maanmiehiään.

Näitä alueita yhdistää Financial Timesin mukaan se, että ne ovat päässeet nauttimaan globalisaation ja avoimen talouden hedelmistä.

Luovan alan uudet työpaikat, kansainväliset rahavirrat ja niiden mukana hyvinvointi kukoistavat pääkaupungeissa ja erityisesti niiden ytimissä.

Miksi niiden asukkaat siis haluaisivatkaan suitsia maahanmuuttoa tai globalisaatiota, kun suuri osa niiden hyödyistä kohdistuu juuri heille?”

Onko sitten näyttöä siitä, että suomalaista mediaa hallitsee tällainen puna(sini)vihreä symbioosi?

Samaan tapaan kuin arvoliberalismi on keskittynyt suurkaupunkien keskustoihin kaikissa länsimaissa, näyttäisi journalismi olevan vahvasti kallellaan niin Yhdysvalloissa, Saksassa kuin Ruotsissakin.

TOIMITTAJIEN JA KOKO VÄESTÖN PUOLUEKANNATUS (%)

	Toimittajat	Koko väestö	Erotus
Vasemmistopuolue (Vänsterpartiet)	15	5	+10
Sosiaalidemokraatit (Socialdemokraterna)	14	28	-14
Ympäristöpuolue (Miljöpartiet)	41	12	+29
Keskustapuolue (Centerpartiet)	4	5	-1
Kansanpuolue (Folkpartiet)	7	7	±0
Mallillinen kokoomus (Moderaterna)	14	34	-20
Kristillisdemokraatit (Kristdemokraterna)	2	3	-1
Ruotsidemokraatit (Sverigedemokraterna)	1	3	-2
Feministinen aloite (Feministiskt initiativ)	1	-	+1
Muut	2	1	+1

Lähde: Asp 2014

Valitettavasti Suomessa ei ole tehty varsinaisia akateemisia, menetelmällisesti laadukkaita tutkimuksia journalistien puoluesympatioista. Sen sijaan esimerkiksi Ruotsissa Kent Asp on tehnyt tutkimuksen, jonka aineisto on kerätty lokakuun 2011 ja helmikuuhun 2012 välillä. ⁽⁶⁾

Ympäristöpuolue vihreitä (Miljöpartiet) kannatti peräti 41 prosenttia toimittajakunnasta, kun koko väestöstä ympäristöpuolueen kannattajia oli samaan aikaan vain 12 prosenttia. Myös vasemmistoa (Vänsterpartiet) journalistit kannattivat paljon useammin (15 prosenttia) kuin ruotsalaiset keskimäärin (5 prosenttia). Yllättäen sosiaalidemokraatit eivät olleet tutkimuksessa ruotsalaistoimittajien suosiossa (14 prosenttia, kaikki ruotsalaiset 28 prosenttia). Vielä jyrkemmin aliedustettu oli kokoomus (Moderaterna), jota piti parhaana puolueena vain 14 prosenttia toimittajista, kun puolueen kannatus oli 34 prosenttia. Ruotsidemokraattien kannatus oli haastatteluajankohtana 3 prosenttia, toimittajakunnassa vain kolmasosan tästä.

Tukholmalaisien toimittajien keskuudessa vasemmistopuolueen kannatus oli suurempi kuin muualla. Päällikkötoimittajien keskuudessa kokoomus ei ollut niin aliedustettu kuin aineistossa keskimäärin.

Hampurin yliopistossa tehdyssä kyselytutkimuksessa saksalaisten toimittajien suosikkipuolue oli vihreät (Die Grünen), jota kannatti jopa 35,5 prosenttia niistä, jotka ylipäättään valitsivat jonkin puolueen. Vastausvaihtoehtona oli myös, ettei ole kallellaan mihinkään suuntaan. Näin vastasi 19,6 prosenttia. Sosiaalidemokraatteja (SPD) kannatti 26,0 prosenttia. Räikeän aliedustetuksi jäivät kristillisdemokraatit (CDU), joiden kannatus oli 8,7 prosenttia. ⁽⁷⁾

Indianan yliopiston journalismin professorit Write Lars Wilnat ja David Weaver tutkivat yhdysvaltalaisien kokoaikeisten journalistien puoluekantoja vuonna 2013. Tulosten mukaan demokraatteja oli 28 prosenttia, mikä on lähellä kansallista keskiarvoa. Enemmistö toimittajista määritteli itsensä poliittisesti riippumattomiksi. Republikaanit

olivat toimittajien keskuudessa melkoisen aliedustettuja. Vain 7,1 prosenttia journalisteista identifioi itsensä republikaaneiksi kun samaan ajankohtaan ajoittuvan kyselytutkimuksen mukaan yhdysvaltalaisista aikuisista republikaaneihin identifoitui 24 prosenttia. ⁽⁸⁾

Suomessa toimittajien puoluesympatioita ei valitettavasti ole tutkittu akateemiset kriteerit täyttävällä metodologialla.

Vuonna 2012 Väli-Suomen median Sunnuntaisuomalaisen julkaisema kysely kuitenkin viittaa siihen, että Suomi ei poikkea muista länsimaista. Vihreitä äänesti edellisissä vaaleissa 31 prosenttia niistä toimittajista, jotka kertoivat äänestyspäätöksensä. Toiseksi tuli kokoomus 22 prosentilla. Vihreät oli siis yli kolminkertaisesti yliedustettu. Perussuomalaiset oli mediaväen inhokki. ⁽⁹⁾

Kyselyyn vastasi 285 suurissa suomalaismedioissa työskentelevää toimittajaa. Kun Yle, Helsingin Sanomat ja Ilta-Sanomat kieltäytyivät vastaamasta, tutkimusta voi pitää metodologisesti heikkona. Vastaavallinen kysely tehtiin Aamulehdessä vuonna 2010. ⁽¹⁰⁾

Aamulehden kyselyyn puoluekannasta ja arvoista vastasi 79 toimittajaa, kun töissä oli kyselyn toteutuksen aikaan 149 ihmistä. Vastanneista yli kolmannes kertoi äänestävänsä yleensä vihreitä, kokoomukselle äänensä antaa yleensä joka neljäs. Keskustaa, vasemmistoliittoa ja SDP:tä tapaa tukea 7-8 prosenttia vastanneista.

Kun ottaa huomioon vihreiden kannatuksen painottumisen Helsinkiin ja pääkaupunkiseudun muihin kuntiin, on syytä olettaa, että punavihreiden yliedustus olisi Helsingin Sanomissa, Ilta-Sanomissa ja Ylen Helsingin toimituksissa vähintään samaa luokkaa kuin Sunnuntaisuomalaisen ja Aamulehden kyselyissä.

Suomessa kuitenkin on tuoretta tutkittua tietoa joukkotiedotuseliitistämme. Se on kallellaan kokoomukseen päin, käy ilmi Ilkka Ruostesaaren tutkimuksesta Vallan sisäpiirissä. ⁽¹¹⁾

Ruostesaaren aineistona on eliitteihin kuuluvien henkilöiden haas-

tattelut vuosilta 1991, 2001 ja 2011. Tutkimukseen kuului politiikan, hallinnon, elinkeinoelämän, järjestöjen, joukkotiedotuksen, tieteen ja kulttuurin eliittejä.

Kokoomuksen kannatus on tietysti aina ollut vahva yhteiskunnan eliiteissä. Media on kuitenkin ollut poikkeus. Kaksikymmentä vuotta sitten kokoomuksen kannatus oli mediaeliitissä vain 21 prosenttia. Nyt se on noussut 50 prosenttiin.

Tutkimuksessa joukkotiedotuseliittiin laskettiin 3–7-päiväisten sanomalehtien ja suurimpien aikakauslehtien päätoimittajat sekä STT:n päällikkötoimittajat, sekä Ylen, MTV3:n, Nelosen sekä suurimpien paikallisradioiden johto.

Piirityy siis kuva median punasinvihreästä kuplasta. Varsinkin nuorten rivitoimittajien asenteet ovat hyvin voimakkaasti kallellaan vihreisiin ja vasemmistoliittoon. Päällikkötoimittajien ja toimitusten johdon maailmankatsomus on usein kokoomuslainen. Vaikka näillä ryhmillä on erimielisyyksiä esimerkiksi suhtautumisessa Suomen Nato-jäsenyyteen ja talouspolitiikkaan, ne jakavat arvoliberaalin ja kansainvälisyyttä painottavan ajattelutavan monissa muissa kysymyksissä. He samastuvat paremmin oman yhteiskuntaluokkansa edustajiin muissa Euroopan suurkaupungeissa kuin muun Suomen konservatiivisiin ja kansallismielisiin ihmisiin.

4

KLIKKAUSBISNESTÄ JA MISSIO-
JOURNALISMIA

Vinouttaako rivitoimittajien punavihreä arvomaailma sitten journalismin sisältöä? Vai ohjaavatko päällikkötoimittajat ja toimitusten johtoasemissa työskentelevät poliittista keskustelua haluamaansa talousliberaaliin suuntaan?

Sekä tämän kirjoittajan omat että tätä raporttia varten haastateltujen toimittajien kokemukset suurista lehtitaloista painottavat yksittäisten toimittajien suurta valtaa journalismin arkipäiväisissä valinnoissa. Vaikka päällikkötoimittajat ja toimitusten johto tekevät merkittävät linjavallinnat, jää yksittäisille toimittajille paljon liikkumavaraa juttujensa näkökulmissa, sanavalinnoissa, haastateltavien valinnassa ja niin edelleen.

Mitään median salaliittoa perussuomalaisia tai yleisimminkään arvokonservatiiveja vastaan on turha etsiä. Mitään sellaista koordinoitua ”mediapeliä”, josta Paavo Väyrynen aikanaan loukkaantui, ei media juuri koskaan harjoita poliitikkoja tai puolueita vastaan. Paljon tyypillisempi ilmiö on median niin sanottu megafoniefekti, jossa pienistä ja merkityksettömistä kohuista jonkun politiikan ympärillä kasvaa järjestömän

mittaluokan puheenaiheita, jotka voivat johtaa esimerkiksi ministerin eroon. Näinhän kävi esimerkiksi ulkoministeri Ilkka Kanervalle vuonna 2008 tyhjänpäiväisten tekstiviestien takia. Megafoniefekti syntyy viestintän keskinäisessä kilpailussa ilman, että yksikään media suoranaisesti olisi tavoitellut esimerkiksi ministerin erottamista ja jopa ilman, että yksikään media voisi edes halutessaan viheltää peliä poikki.⁽¹²⁾

Kohut ja niitä kärjistävät megafoniefektit kuitenkin kasaantuvat helposti sellaisille poliitikoille ja puolueille, joihin toimittajat asennoituvat kielteisesti. Toimittajat kuitenkin lähes aina kiistävät omien ennakoasenteidensa vaikutuksen heidän journalismiinsa. Vanhan liiton politiikan toimittajilla onkin tapana varsinkin muutaman oluen jälkeen rehvastella nuoremmalle toimittajapolvelle sillä, kuinka riippumattomia he ovat. Tähän rituaaliin kuuluu sen toistelu, kuinka senioritoimittajaa on haukuttu milloin kommunistiksi, milloin oikeistolaiseksi, milloin vihreäksi, milloin kepulaiseksi.

Vanhemman polven politiikan toimittajien usko omaan riippumattomuuteensa voi olla itsepetoksellista. He saattavat periaatteessa ajatella, että tilaisuuden tullen kärehtäisivät minkä mielipidesuunnan edustajan tahansa, jos saavat tällaisen poliitikon kiinni pahanteosta. Käytännössä on kuitenkin paljon helpompi nähdä rikka inhokkipuolueen edustajan silmässä kuin malja sympatisoidun puolueen silmässä.

Prosessi, jossa senioritoimittajat sosiaalistavat alalle tulevat keltanokat oikeisiin asenteisiin eri mielipidesuuntia kohtaan on enemmän tai vähemmän tiedostamaton sen molemmille osapuolille. Toimittaja Pasi Jaakkonen kuvailee sitä näin:

”Se näkyy kesätoimittajissa. Kun kaikki on ensinnäkin hirveän motivoituneita, kaikkihan on päässeet valtavan seulan läpi, kun hakijoita on enemmän kuin auki olevia kesätoimittajan vakansseja, niin kaikki tuntee tavallaan sitten vahvaa kiittollisuutta siitä että on päässyt isoon lehteen,

arvostettuun lehteen, ja ylipäättään lehteen, saanut koulutusta vastaavaa työtä. Ja sitten kun siinä välittömästi alkaa se sosiaalistamisprosessi siihen työpaikkaan – kun toimituksissa sanotaan että eihän toimittajia ohjata sillä tavalla että ajatella asioista tällä tavalla, sehän olisi tubon tie, ei niin voi toimia eikä suomalainen media niin toimikaan – se tapahtuu hienovaraisesti antamalla signaaleja.

Kun on ensimmäiset hetket kun epävirallisesti kokoonnutaan, mennään ottamaan baarin terassille ne tuopit, ja siinä on sitten sellaiset tietyt kokeneemmat toimittajat, usein saattavat esimiesasemassakin olla, ja he tavallaan määrittelevät sen että mitkä asiat on niitä, joille sopii nauraa, ja mitkä asiat on niitä, joille ei sovi nauraa, ja laajemminkin sen kuinka asioista pitää ajatella. Mä olen katsonut sitä vierestä, että sehän tapahtuu sillä tavalla, että mille vitseille nauretaan.

Kysymys ei ole mistään indoktrinaatiosta. Tän takia tällaisenkin ajatuksen heittäminen varmana tuottaa vastarintaa että ei me varmasti yritetä mitään sellaista tehdä, voi sanoa aina, mutta niin se vaan tapahtuu. Eivät itse tunnista edes sitä asiaa, että näin niitä juurrutetaan niitä omia arvoja, omia arvomaailmoja ja myös poliittisia näkökulmia, soveliaisuuden ja sopimattomuuden rajoja, ja niin sitten sosiaalistetaan uutta toimittajapolvea.

Ne on vitsejä, kerrotaan anekdootteja, miten joku pöllöilee sitä, että joku pystyy tekemään itsensä kanssa ruuhkan hississä joku poliitikko, ja niin pois-päin ... ja tavallaan siinä on jo valmis ennakkokäsitys sitten kun he menevät vaikka eduskuntaan tekemään juttua, että millainen joku poliitikko on ja miten siitä pitää ajatella.”

Lisäksi toimittajien ammatti-identiteetti on muuttumassa. Helsingin yliopiston viestinnän tutkija Anu Kantola huomasi tutkimuksessaan, että haastatellut suomalaiset politiikan toimittajat saattoi jakaa kolmeen sukupolveen. Vuosina 1939–1955 syntyneille sosiaalinen ja kansallinen vastuu oli tärkeää. Vuosina 1956–1969 syntynyt sukupolvi

painotti politiikan toimittajien ammattimaista vahtikoiran roolia. Nuorimmat, vuonna 1970 tai myöhemmin syntyneet taas pitivät vallitsevien käytäntöjen ja instituutioiden haastamisesta.⁽¹³⁾

Kantolan mukaan nuorin sukupolvi eroaa aiemmista siinä, että he painottavat omien mielipiteiden ilmaisua. Heitä on rohkaistu kirjoittamaan kolumneja, ja tästä on tullut yksi heidän ihanteistaan. Nuoren sukupolven politiikan toimittajien mielestä journalismin tulee ilmaista hyvin perusteltuja mielipiteitä, ja juttujen tulee olla kiinnostavia ja olennaisia. Neutraali, objektiivinen raportointi on näin saanut ainakin osittain tehdä tilaa jämäkkäälle mielipiteenilmaisulle, Kantola kirjoittaa. Nuoremmalle polvelle se oma missio on, kuten aiemmin todettu, punavihreän arvomaailman ja maailmankuvan määrittämä.

Kantolan tutkimuksen mukaan haastatellut toimittajat olivat yhtä mieltä siitä, että uutiskriteerit ovat liukuneet yhteiskunnallisesta merkittävydestä human interest -suuntaan: ihmiset, arkiset asiat ja päivän puheenaiheet hallitsevat.

Yhteenvetona voi todeta, että tällainen yhdistelmä merkitsee perussuomalaisille erittäin vihamielistä mediaympäristöä. Asiakeskeinen argumentointi esimerkiksi Eurooppa-politiikasta tai maahanmuuttokysymyksistä on vaikeaa, jos puolueen sanoma on ristiriidassa toimittajakunnan enemmistön arvomaailman kanssa, eikä toimittajia sido enää vanhanaikaiseksi mielletty ammatti-ihanne todellisuuden objektiivisina raportointijoina.

Tilannetta pahentaa se, että kohut myyvät ja saavat klikkauksia paremmin kuin asia-argumentit, ja median megafonivaikutus voi nostaa tahallista tai tahattomasta väärinymmärtämisestä syntyneen tyhjänpäiväisen kohun absurdeihin mittasuhteisiin.

5

TAPAUS HIHAMERKKI JA
MUUT ”KAUSTIT”

Perussuomalaisten leimaaminen vähemmistöjen ja ihmisoikeuksien vihollisiksi ja syrjinnän kannattajiksi noudattaa samana pysyvänä kaavaa. Ensin ymmärretään jotakin enemmän tai vähemmän tahallaan väärin, syntyy kohu eli ”kausti”, annetaan median megafonivaiikutuksen nostaa se suuremmaksi kuin olisi aihetta ja kysytään puheenjohtaja Soinilta, tulisiko seurakuntaa paimentaa?

Kaustista tuli kohun synonyymi, kun Jussi Halla-ahon vuosia aiemmin Scripta-blogissaan julkaisemasta seksuaalista ahdistelua käsitelleestä kirjoituksesta syntyi kohu vuonna 2008. Halla-aho joutui homoseksuaalisen miehen verbaalisen häirinnän ja suuseksiehtotuksien kohteeksi vuonna 2003 ja pohti tuolloin blogissaan, miksi valkoinen, työssä käyvä heteromies on syllistetty niin kiltiksi, että hän katsoo asiakseen kärsivällisesti kuunnella aivan mitä hyvänsä.

”Seksuaalinen häirintä on de facto sallittua, jos sitä harrastaa homo tai nainen. Jos valitan edistyksellisille piireille yllä kerrotusta tapauksesta, he kysyvät, olenko homofobi ja pelkääkö olevani homo ja enkö voi

ottaa tapausta huumorilla/imarteluna. Entäpä jos minä ehdotan kadulla satunnaiselle vastaantulevalle naiselle suihinottoa? Pitäisikö hänen ottaa se huumorilla? Onko hän heterofobi jos loukkaantuu?”⁽¹⁴⁾

Samassa kirjoituksessa Halla-aho jatkaa närkästyneenä:

”Tehtaanpuiston homon kanssa mietin hetken, että jospa hakisin yläkerrasta pyssyn ja ampuisin päähän. Olisiko siitä seuraava hekuma niin suuri, että se ylittäisi vankilareissusta seuraavan harmituksen? Vä-kivalta on nykyään aliarvostettu ongelmanratkaisukeino.”

Kuinka vakavasti otettavaa väkivallan puolustamista tämä oli? Se avautuu kontekstista. Halla-aho jatkaa:

”Poikien kanssa pohdin, että suoranaisiin laittomuuksiin ja vaaratilanteisiin puuttuvan poliisin ohella meillä pitäisi olla jonkinlainen muhamettilaisyhteiskunnista tuttu partasuumiliisi, jonka toimialaa olisivat kaikenlaiset intuitiivisesti tunnistettavat mutta lainsäädännön kannalta vaikeasti kodifioitavat ärsyttävyydet. Miliisit voisivat partioida jalkakäytävillä ja jaella sähköpiiskalla tärskyjä mölyäville pultsareille, häiritseville hare krishnoille ja Unicefin rahankerääjille, ihmisiä töniville mummoille sekä räkiä ja kiroileville teineille.”

Kun Halla-aho valittiin kaupunginvaltuutetuksi syksyllä 2008, hänen blogiltaan kaivettiin tämä viisi vuotta vanha kirjoitus. Helsingin Sanomat kirjoitti Halla-ahosta kirjoituksen alkuperäisen seksuaaliseen häirintään liittyvän kontekstin ohittaen:

”Eräässä blogikirjoituksessaan hän kertoo miettineensä hetken, pitäisikö hänen hakea yläkerrasta pyssy ja ampua homoa päähän.”⁽¹⁵⁾

Holokaustia mukaillen maahanmuuttokriittisissä piireissä alettiin puhua ironisesti homokaustista ja myöhemmin yleisesti ottaen kausteista, kun tahalliseen tai tahattomaan väärinymmärrykseen perustuvaa kohua paisutellaan median megafonivaikutuksen kautta kohtuuttomiin mittasuhteisiin.

Yksi tällainen kausti oli perussuomalaisen kansanedustajan James

Hirvisaaren avustaja Helena Erosen niin sanottu hihamerkkijuttu, joka johti Erosen eroamiseen eduskunta-avustajan tehtävästä, Hirvisaaren väliaikaiseen erottamiseen eduskuntaryhmästä ja joka myötävaikutti siihen, että Hirvisaari erotettiin puolueesta. Eronen julkaisi puoliltapäivin 11. huhtikuuta 2012 blogillaan kirjoituksen, jonka hän aloitti ihmettelemällä vähemmistövaltuutetun toimiston virkamiehen pöyristymistä siitä, että poliisi on kyselty ulkomaalaisen näköisiltä ihmisiltä henkilöllisyystodistuksia.⁽¹⁶⁾

Poliisiin on vaikea valvoa karkotuspäätösten pakoilua tai laitonta maahanmuuttoa, ellei se voi kysyä henkilöllisyystodistusta. Lienee kenelle tahansa selvää, että kun poliisi haluaa löytää maahanmuuttajia, henkilöllisyyspaperin kysyminen maahanmuuttajilta näyttäviltä henkilöiltä on järkevämpää kuin paperien kysyminen summamutikassa kaikilta. Mikään puolue ei ole myöhemminkään puuttunut vähemmistövaltuutetun toimiston virkamiehen esille tuomaan epäkohtaan.

Eronen esitti hilpeällä mutta järjettömällä näennäisehdotuksella maahanmuuttajaryhmien varustamisesta hihamerkeillä, ettei poliisilla ole mitään käytännössä toimivaa vaihtoehtoa suorittaa tehtävänsä. Se, että Eronen ei tarkoittanut hihamerkkejä vakavissaan otettavaksi ehdotukseksi, kävi hyvin ilmi muun muassa siitä, että tekstissä muun muassa ehdotettiin hampurilaisia amerikkalaisten ja miinoja kambodžhalaisen tunnisteisiin.

Erosen käyttämän retorisen keinon tai argumentin hienompi nimi on *reductio ad absurdum*. Wikipedia määrittelee sen seuraavasti.

”*Reductio ad absurdum* tarkoittaa filosofista argumenttia, joka vertauskuvien, analogioiden tai reduktion kautta etenee mielettömyyksiin (absurdum), joita ei enää voi hyväksyä. *Reductio ad absurdum*in päämääränä voi olla saattaa vastustajan (ehdoton) kanta naurunalaiseksi kärjistämällä hänen väitteitään johtamalla niistä seurauksia, joiden hyväksymistä ei voi ajatella tai jotka ovat loogisesti mahdottomia.”

Kirjoittajan tai lukijan ei tarvitse tällaista argumenttia ymmärtääseen tietää, mikä sen latinankielinen nimi on. Normaalisti lukutaidolla ja ymmärryksellä varustettu ihminen kyllä tunnistaa, mitä jutussa ajetaan.

Turun Sanomien silloinen toimittaja Toni Lehtinen tuli samana päivänä iltavuoroon töihin ja sai esimieheltään tehtäväkseen kirjoittaa perussuomalaisen kansanedustajan avustajan ehdotuksesta jutun lehteen ja nettiin.

Lehtinen kertoo, että jutunteko oli normaalia uutishankintaa, joka lähti liikkeelle uutisvinkistä, eikä ollut hänen oma ideansa tai päätöksensä. Lehtinen ei myöskään ollut koskaan seurannut Erosen blogia tai tiennyt, kuka tämä on. ”Se oli yksi työtehtävä monien joukossa, työtehtävä jonka sain ja toteutin.”

Lehtinen oli kertomansa mukaan aluksi hämmentynyt siitä, että ”kansanedustajan avustaja rohkenee kirjoittaa tämmöistä”.

Lehtinen myöntää että oli virhearvio, ettei Erosen omaa kommenttia julkaistu jo illalla netissä. Lehtinen sai kommentin Eroselta sen jälkeen, kun juttu oli jo julkaistu Turun Sanomissa ja uutinen oli lähtenyt leviämään muissakin välineissä, mutta se säästettiin seuraavan päivän paperilehteen.

Turun Sanomien nett uutisen mukaan perussuomalaisten kansanedustajan avustaja Helena Eronen ehdotti ulkomaalaisille hihamerkkejä. Jutusta saattoi saada käsityksen, että avustaja ehdotti hihamerkkejä hieman kieli poskessa, mutta ehdotti kuitenkin. Siitä ei mitenkään välittynyt Erosen todellinen ehdotus, joka oli se, että annetaan poliisin hoitaa virkatehtäviään kuten tähänkin asti. Siitä ei mitenkään välittynyt kirjoituksen päämäärä saattaa vähemmistövaltuutetun toimiston virkamiehen kanta naurunalaiseksi kärjistämällä hänen väitteitään johtamalla niistä seurauksia, joiden hyväksymistä ei voi ajatella - siis hihamerkit.

Median megafoni alkoi paisutella juttua kuitenkin jo samana iltana.

Turun Sanomien uutisen löysi STT ja sitä kautta se päätyi kaikkialle muuallekin. Lukijoiden oman lähdekriittisyyden teki mahdottomaksi se, että Uusi Suomi, Erosen blogialusta, sensuroi kirjoituksen. Lukijoilla oli siis käytössään enää toisiinsa viittaavia uutisia, muttei mahdollisuutta tarkistaa, mitä Eronen todella sanoi. Myöhemmin vääristynyt uutinen levisi propagandataroituksissa ainakin Norjaan ja Venäjälle.

Eronen teki jutusta tutkintapyyntön rikosnimikkeellä törkeä kunnianloukkaus. Hän kanteli uutisesta myös Julkisen sanan neuvostolle. Paikallispoliisi katsoi, ettei aihetta esitutkintaan ole. JSN:n mukaan Turun Sanomat ei rikkonut hyvää journalistista tapaa.

Lehtinen on edelleen sitä mieltä, että Turun Sanomien tulkinta Erosen blogikirjoituksesta oli oikea, ja että juttu täytti uutiskriteerit.

Tapaus Helena Erosen voi tulkita todisteeksi siitä, ettei tutkimusten mukaan punavihreään suuntaan kallellaan oleva suomalainen lehdistö kyennyt professionaalisuuteen ja pitämään omia asenteitaan erillään tosiasioiden raportoinnista. Lehdistö ja jopa sen itsesääntelyelin pysyi käytännöllisesti katsottuna yksimielisesti kannassaan loppuun asti.

Ellei Lehtinen suoranaisesti valehdellut - eikä tämän raportin kirjoittajalla ole syytä epäillä sitä - tapaus myös paljasti, kuinka tiedostamattomalla tavalla ennakkoluulot vaikuttavat. Voi hyvin perustein epäillä, että ellei perussuomalaisista olisi niin negatiivinen ja vääristynyt julkinen kuva, ei Lehtinen olisi voinut tehdä niin ilmeistä väärintulkintaa minkä hän teki. Jos hän tuntisi perussuomalaisia, hän ei olisi mitenkään voinut uskoa, että joku esittäisi mitään sellaista, mitä Lehtinen väitti Erosen esittäneen.

Näin huono julkinen kuva ruokkii itseään. Mitä enemmän valheita suuri yleisö on saatu uskomaan perussuomalaisista, sitä käsittämättömämpiä väitteitä se on valmis hyväksymään.

Perussuomalaiset ja Helena Eronen itse myös pelasivat mediapelin huonosti. Tilanteessa, jossa journalismi jäi koko ammattikunnan levey-

deltä rysän päältä kiinni suorasta valehtelusta, olisi pitänyt hyökätä eikä puolustaa. Eronen sai vastata Turun Sanomien toimittajalle vasta sitten, kun kohu oli jo päällä. Jos häneltä olisi kysytty tulkintaa sanomistaan ennen kuin mitään uutista oli tehty, olisi hän voinut todeta, että kuka tahansa funktionaalisesti lukutaitoinen ihminen ymmärtää, ettei kirjoituksessa ehdotettu hihamerkkejä kenellekään. Hän kuitenkin hätääntyi ja pyyteli anteeksi.

Eronen ei osannut itse tehdä käsitteellistä erottelua läpäisemisen ja *reductio ad absurdum* välillä, vaikka hän aivan selvästi osasi kirjoittaa *ad absurdum* -satiirin. Lopulta Eronen omat kommentit ennemminkin vahvistivat sitä Turun Sanomien alkuperäistä tulkintaa, jonka mukaan kyse oli todella natsityylisten hihamerkkien ehdottamisesta, joskin ”läpällä”.

6

SATAAKO SE SOININ
LAARIIN?

Onko median ennakkoluuloisella asenteilla perussuomalaisia kohtaan sitten mitään vaikutusta? Jatkojytky osoitti, että perussuomalaisilla on yllättävän vakiintunut kannattajakunta, joka on enemmän tai vähemmän immuuni sille, mitä lehdet perussuomalaisista kirjoittavat. Se ei lue lehtiä, tai on oppinut lukemaan niitä niin kuin neuvostokansalainen oppi lukemaan Pravdaa.

Perussuomalaisten nousu ajoittui ajankohtaan, jolloin poliitikkojen ensi kertaa oli mahdollista tavoittaa äänestäjensä sosiaalisen median kautta niin, että tavanomainen poliitikon ja median symbioosi meni rikki. Jussi Halla-aho saattoi ilmoittaa, ettei ole median käytettävissä vähään aikaan ollenkaan eikä tiettyjen toimittajien kanssa koskaan. Se ei kuulu normaaleihin pöytätapoihin, mutta Halla-aholla oli siihen varaa.

Median ja perussuomalaisten kilpailijoiden hyökkäykset perussuomalaisia tai ylipäätään arvokonservatiiveja tai maahanmuuttokriittisiä kohtaan ovat voineet jopa ”sataa Soinin laariin”. Tältä ainakin vaikutti silloin, kun perussuomalaisten nousu 2010 oli voimakkaimmillaan.

Moni potentiaalinen perussuomalainen kannattaja saattoi kokea perussuomalaisten leimaamisen rasistiseksi henkilökohtaisena hyökkäyksenä: ikään kuin äänestäjän huoli maahanmuuton haitallisista seurauksista olisi rasistinen. Kun muutkin puolueet syyttivät perussuomalaisia rasismista, maahanmuutosta hiemankin huolestuneelle äänestäjälle jäi jäljelle vain perussuomalaiset. Kaikki muut nimittelivät äänestäjää - ainakin epäsuorasti - rasistiksi.

Sehän sataa Soinin laariin -hypoteesi voi kuitenkin olla politiikkaa harrastavien näköharha. Ne, jotka harrastavat lähdekritiikkiä, näkevät kyllä kuilun perussuomalaisista mediassa annetun kuvan ja perussuomalaisten oman verkkoviestinnän välillä. Iso osa äänestäjistä on kuitenkin vain median varassa.

Perussuomalaiset ovat ehkä myös hyötynet siitä, että niin perussuomalaisille vihamielinen media kuin perussuomalaisten kilpailijatkin ovat eläneet omassa punavihreässä kuplassaan. Helsingin Sanomien toimittaja Unto Hämäläisen mukaan perussuomalaisten nousu vuoden 2010 aikana tuli medialle aitona yllätyksenä. Hämäläinen oli poikkeus ammattikunnassaan, sillä hän ymmärsi syksyn 2010 aikana, ettei kasvulla ole mitään kattoa. Moni muu ajatteli vielä silloin, ettei kannatus voi nousta yli kymmenen prosentin, ja sitten ettei ainakaan yli 15 prosentin ja niin edelleen.

Hämäläisen mukaan kannatuksen hiipumista tai esimerkiksi puolueen hajoamista ennakoivat toimittajat eivät aja jutuillaan mitään omaa agendaansa. Ulkopuolisena voi tosin arvailla, että tällaiset ennusteet sisältävät kuitenkin toimittajan mahdollisesti tiedostamattomia toiveita. Yhtä kaikki toimittajat aidosti epäonnistuvat perussuomalaisia koskevissa ennustuksissaan. Se ei ole välttämättä huono asia. Tunne vastustajasi on hyvä neuvo kaikkeen kilpailuun. Niin kaun kun punavihreät katsovat maailmaa punavihreän kuplan sisältä ja omasta toiveajattelustaan käsin, he eivät kykene ymmärtämään, mihin perussuomalaisten vakaa

kannatus perustuu, eivätkä he myöskään kykene sitä sulattamaan pois.

Hämäläisen mukaan media on myös suosinut perussuomalaisia. Siihtäkin on ollut puolueelle sekä hyötyä että haittaa. Yksi käänne oli kevättälvella 2011, kun Yle otti Soinin vaalikeskusteluihin mukaan yhtenä suurten puolueiden edustajista. Kolmen suuren puolueen aika oli ohi, ja tämä loi voittajan vankkurit -ilmiön perussuomalaisille.

Hämäläisen mukaan media loi perussuomalaisten menestystä kohtaan odotuksia kuntavaalien alla syksyllä 2012, ja Soini innostui tästä liikaakin. Vaikka perussuomalaisten vaalitulokset olivat valtava voitto suhteessa kunnallisvaaleihin 2008 ja varsinkin, kun otetaan huomioon miten heiveröinen puolueen paikallisorganisaatio vakiintuneisiin puoleisiin verrattuna oli. Osaksi median luomiin odotuksiin ja eduskuntavaalitulokseen nähden tulos oli kuitenkin pettymys. Kunnallisvaalien jälkeen perussuomalaisten Gallup-kannatus oli alavireistä, ja sitä voinee selittää tappioksi koetulla vaalivoitolla. Jos ihmiset haluavat hypätä voittajan vankkureihin, niin kyllä he myös haluavat hypätä häviäjän vankkureista pois.

Tätä kirjoittaessa perussuomalaiset käyvät hallitusneuvotteluita keskustan ja kokoomuksen kanssa. Mitään suurta muutosta median asenteissa ei ole havaittavissa, mutta mitä todennäköisimmin perussuomalaisten haasteet median suhteen tulevat olemaan seuraavien vuosien aikana hyvin toisenlaiset kuin edellisten neljän vuoden aikana.

Ensinnäkin punavihreään kuplaan on tullut särö. Media on alkanut itsekkriittisesti tiedostaa, että sillä on asenneongelma perussuomalaisten kanssa. Vaalien jälkeinen kuplakeskustelu oli todiste tästä.

Toisekseen perussuomalaiset saavat hallitusta sellaista näkyvyyttä ja uskottavuutta, jota oppositiopuolue ei tyypillisesti saa. Ainakaan kokoomus ja keskusta eivät voi pitää perussuomalaisia sylkykuppeina.

Kolmanneksi perussuomalaisten viestintähaaste muuttaa suuntaansa. Tähän asti ongelmana on ollut media, joka on hyökännyt perussuomalaisten poliittisia aloitteita vastaan. Monipuoluejärjestelmässä puolue ei saa mitään aikaan, ellei se saa näkemyksilleen tukea myös muista puolueista. Oppositio puolue on voinut kerätä kannatusta vihamielisestä mediasta huolimatta. Nyt se ei enää riitä. Hallituksessa perussuomalaiset joutuvat myös selittämään kannattajilleen, mihin kompromisseihin on suostuttu ja miksi. Tätä haastetta perussuomalaisilla ei valtakunnallisessa politiikassa aiemmin ole ollut.

7

JOHTOPÄÄTÖKSET

Media kohtelee epäammattimaisesti ja väärin myös muiden puolueiden edustajia. Ulkoministeri Ilkka Kanervan eroon johtanut prosessi näyttää jälkikäteen tarkasteltuna hyvin omituiselta. Sdp:n puheenjohtaja Jutta Urpilaisen poseerasi iltapäivälehdessä vuodenvaihteessa 2008/2009 verkkosukkahousuissa, mitä pilkattiin vielä vuosia myöhemmin. On turha kitistä siitä, ettei poliittinen journalismi ole reilua. Ei se ole, ja eniten siinä häviävät median lukijat, kuuntelijat ja katsojat, ja ajan mittaan mediatalot itsekkin. Mutta siinäkin ympäristössä voi pelata, kunhan ymmärtää pelin säännöt.

Rationaalisen ihanteen mukaan viestintuojan persoonalla ei pitäisi olla mitään merkitystä. Paras argumentti voittaa, esittää sen kuka tahansa. Elävässä elämässä tämä ihanne ei toteudu. Ihmisen luonnollinen tapa arvioida sanomaa on keskittyä ensin viestintuojan henkilöön. Otaisinko tuolta mieheltä käytetyn auton? Antaisinko oman lapseni tuon naisen hoidettavaksi? Yleensä ihmiset pitävät luotettavana sellaista henkilöä, johon he voivat samaistua. Vasta sen jälkeen he pohtivat hänen

esittämäänsä sanomaa. Esiintymiskoulutuksella voi vaikuttaa siihen, kuinka uskottavasti poliitikko esittää asiansa, mutta sillä ei voi korvata puuttuvaa samastumispintaa.

Perussuomalaisissa on kyllä lukuisia toimijoita, joilla on ilmiömäinen kyky vakuuttaa oma kohderyhmänsä. Puheenjohtaja Soinin letkautukset osuvat kansaan laajalla rintamalla, ja ne antavat myös toimittajille heidän kaipaamiaan hauskoja sitaatteja. Kansanedustaja Teuvo Hakkarainen on alkoholiongelmineenkin maaseudun kansan edustaja, joka vetoaa niihin, joita Helsingin herrat epäilyttävät. Puolueen työmiehes Matti Putkonen osaa uskottavasti perustella puolueen näkemykset niille teollisuustyöntekijöille, jotka ovat hylänneet Sdp:n ja hypänneet Soinin kelkkaan. Moni pitää euroedustaja Jussi Halla-aho eleetöntä esiintymistyylillä kylmänä ja tunteettomana, mutta hänen äänestäjänsä saattavat kokea, että tuo eleettömyys vain vahvistaa Halla-ahon uskotavuutta yhteiskunnallisia tabuaiheita rationaalisesti ja kiihkottomasti käsittelevänä poliitikkona.

Toreilla ja sosiaalisessa mediassa perussuomalaisilla onkin suora yhteys äänestäjiin. Perussuomalaiset ovat mestareita sosiaalisessa mediassa. Satakunnan kansa vertaili puolueiden virallisia Facebook-sivuja ajalta 6.–13.4.2015. Perussuomalaisilla oli eniten tykkääjiä, ja perussuomalaisten juttuja jaettiin eniten. Perussuomalaisilla oli viikon aikana 4120 jakoa, ja yhtä juttua oli jaettu keskimäärin 114 kertaa. Toiseksi tulleilla vihreillä oli 1134 jakoa, yhtä juttua oli jaettu keskimäärin 27 kertaa.⁽¹⁷⁾

Toimittajahaastattelujeni pohjalta perussuomalaisten suurin viestinnällinen heikkous näyttäisi olevan henkilökohtaisten toimittajakontaktien ohuus. Punavihreässä kuplassa elävien toimittajien on helppo ylläpitää ennakkoluulojaan perussuomalaisia kohtaan, jos heillä ei ole arkisia kohtaamisia perussuomalaisten puoluetoimijoiden eikä oikein perussuomalaisten äänestäjienkään kanssa.

Ilmiö juontaa juurensa jo SMP:n aikoihin. Helsingin Sanomien toi-

mittaja Unto Hämäläisen mukaan Veikko Vennamo oli erityisen vaikea haastateltava. Puoluetta auttoi se, että hänen poikansa Pekka Vennamo oli sitten sitäkin helpompi yhteistyökumppani medialle.

Mediavälitteisen viestinnän ongelmana on se, ettei perussuomalaisilla juuri ole sellaisia taustavaikuttajia, jotka osaisivat kohdata median nuoren polven punavihreitä sympatisoivat toimittajat henkilökohtaisella tasolla. Esimerkiksi kokoomuksen ministereiden ja kansanedustajien avustajat kaveeraavat toimittajien kanssa tavalla, joka hillitsee pahimpien tahattomien ja tahallisten väärinymmärtämisten syntyä.

Kuilu seuraa osin elämäntavallisista eroista. Perussuomalaisia harvemmin näkee punavihreässä kuplassa. Perussuomalaisista toimijoista ehkä vain nuorisjärjestön puheenjohtaja Sebastian Tynkkynen voisi katu-uskottavasti kävellä Kallion homoravintoloihin tai Hakaniemen Rytmi-baariin.

Diplomatia punavihreässä kuplassa elävien kanssa auttaisi ennaltaehkäisemään median megafonivaikutusta. Kohuja, skandaaleja ja ”kaus-teja” kuitenkin tulee. Kriisiviestinnän yleinen ohje on, että kannattaa heti pyytää anteeksi ja tunnustaa kaikki synnit heti eikä niin, että tunnustaa vain sen, mistä media on jo kärehtänyt.

Tällainen ohje soveltuu niihin tilanteisiin, kun on jääty jostakin oikeasta mokasta rysän päältä kiinni. Esimerkiksi kansanedustaja Toimi Kankaanniemi toimi Turun yliopiston eduskuntatutkimuksen keskuksen erikoistutkija Mari K. Niemen mukaan fiksusti, kun hän myönsi heti julkisuudessa lähettäneensä seksiviestejä useille naisille. ”Avoimuus nopeuttaa kohun kestoja ja lopulta palkintona voi olla äänestäjien anteeksianto”, Niemi kommentoi Savon Sanomissa.

”Nyt näyttää siltä, että kaikki asiat tulivat kerralla julki. Kohujen paisuminen liittyy yleensä piilotettuihin elementteihin. Järkevintä tällaisissa tapauksissa on kertoa heti kaikki, pyytää anteeksi ja ottaa täysi vastuu toiminnastaan, Niemi pohtii.”⁽¹⁸⁾

Kun taas perussuomalaisten sanomisten tahallinen tai tahaton väärinymmärtäminen yhdistyy median megafonivaikutukseen, ei anteeksipyytely aina ole järkevintä. Puolustautuminen tai yksittäisen toimijan uhraaminen puolueen kokonaisedun hyväksi on lyhytnäköinen ratkaisu. Se synnyttää veren hajua, joka saa toimitusten hyeenat liikkeelle uudemmankin kerran.

Muilta puolueilta perussuomalaiset voisivat oppia, että likapyykkiä ei pidä käydä julkisesti, eikä kenenkään pidä saada henkilökohtaista etua siitä, että pääsee irtisanoutumaan puoluetoverinsa näkemyksistä.

Jussi Halla-aho kuvailee median toimintatapaa pingikseksi, jossa toimittajat pallottelevat hänen ja Timo Soinin lausumia toisistaan yrittäen saada puolueen näyttämään siltä, kuin se olisi hajoamassa soinilaisiin ja halla-aholaisiin. Esimerkiksi syyskuussa 2011, kun Jussi Halla-aho kirjoitti Facebook-seinällään, että ”juuri nyt Kreikkaan tarvittaisiin sotilasjunta, jonka ei tarvitsisi välittää suosiostaan ja joka voisi panna lakkoilijat ja mellakoitsijat kuriin panssarivaunuilla”, Soini pantiin kommentoimaan Halla-ahon lausumaa toimittajan referaatin perusteella ja ilman, että hän olisi ehtinyt ensin keskustella Halla-ahon itsensä kanssa.

Tällaisissa tilanteissa hyvä toimenpidesuositus puolueelle on, ettei kukaan kommentoi puoluetoveriensa lausumia toimittajien referoinnin perusteella puoluetoveria itseään kuulematta. Jos puolueella on aihetta jäsenensä ojentamiseen, sen on hyvä tapahtua suljettujen ovien takana. Vasta sen jälkeen annetaan harkittu, yhteinen viesti median suuntaan.

Euroopan mittakaavassa perussuomalaiset on siinä mielessä poikkeuksellinen maahanmuutto- ja eurokriittinen puolue, että sen kanssa muut puolueet tekevät yhteistyötä. Suomalaisen median suhtautuminen perussuomalaisiin on myös aivan erilainen kuin esimerkiksi ruotsalaisen median tapa käsitellä ruotsidemokraatteja. Suomessa on 1930-luvun puolivälin jälkeen vallinnut kansallinen yhteisymmärrys politiikan pe-

ruskysymyksistä, mikä on mahdollistanut käytännönläheisen ja järkevän politiikan harjoittamisen. Sen perinteen varassa on hyvä jatkaa arvokonservatiivisten puolueiden ja arvoliberaalin median vuoropuhelua ja lähentymistä.

HAASTATTELU

Toimittaja Unto Hämäläinen (HS)
Toimittaja Pasi Jaakkonen (IS)
Toimittaja Toni Lehtinen (TS, HS)
Työmies Matti Putkonen (Perussuomalaiset)
Toimittaja, tietokirjailija Leena Sharma (SK)
Päätoimittaja Matias Turkkila (Perussuomalainen-lehti)

VIITTEET

- 1) Jussi Halla-aho: Tutkintapyyntö Ylen uutislähetystä. Scripta 72.2009. www.halla-aho.com/scripta/tutkintapyynto_ylen_uutislahetyksesta.html
- 2) Jussi Halla-aho: "It's raining shit, Halla-lujah!". Scripta 172.2009. www.halla-aho.com/scripta/its_raining_shit_halla-lujah.html
- 3) HS Työryhmä: Mari Koppinen HS, Veli-Pekka Lehtonen HS, Hanna Mahlamäki HS, Antti Majander HS: Kulttuuriväki: Taidamme elää kuplassa – keitä ne perussuomalaiset ovat? HS 21.4.2015. www.hs.fi/kulttuuri/a1429500126772
- 4) Marko Hamilo: Helsingissä Kalliossa muhii punavihreä kupla. Perussuomalainen 7.7.2014. www.suomenuutiset.fi/helsingissa-kalliossa-muhii-punavihrea-kupla/
- 5) Jussi Pullinen: Helsingin punasinivihreä kupla, tästä siinä on kyse. HS Nyt.fi 20.4.2015. <http://nyt.fi/a1305948147996>
- 6) Kent Asp: Journalistkårens partisypatier. http://www.jmg.gu.se/digitalAssets/1369/1369226_journalist-2011-journalistboken-kap-13.pdf
- 7) Das neue Handbuch des Journalismus und Online-Journalismus. Das Herz von Journalisten schlagt weit links. www.journalismus-handbuch.de/das-herz-von-journalisten-schlagt-weit-links-4078.html
- 8) The American Journalist In The Digital Age. Key Findings. <http://news.indiana.edu/releases/iu/2014/05/2013-american-journalist-key-findings.pdf>
- 9) Keskisuomalainen 22.7.2012: Perussuomalaiset on median inhokki. www.ksml.fi/uutiset/kotimaa/perussuomalaiset-on-median-inhokki/1228093
- 10) Yle 6.11.2010: Aamulehti uteli toimittajiensa puoluekantoja: http://yle.fi/uutiset/aamulehti_uteli_toimittajiensa_puoluekantoja/5665019

11) Ilkka Ruostetsaari: Vallan sisäpiirissä. Vastapaino 2014.

12) Median megafonivaikutus on Julkisen sanan neuvoston puheenjohtaja Risto Uimosen lanseeraama käsite. "Valtava mediarummutus saa aikaan megafonimaisen vaikutelman. Median ääni hautaa alleen kaikki muut äänet niin kuin megafoni tekee väkijoukossa. Yksittäisten ihmisten huudot eivät kannu megafonin mölyn yli. Ne kuulostavat megafonin pauhussa pelkältä ininältä. Niin käy myös silloin, kun kaikki uutisvälineet nostavat saman asian pääaiheeseen sekä omistavat sille valtavasti tilaa päivästä toiseen."

Risto Uimonen: Median mahti. Kuinka journalistit käyttävät valtaa ja pakottavat maan mahdollisia eroamaan. WSOY 2009.

13) Anu Kantola: From gardeners to revolutionaries: The rise of the liquid ethos in political journalism. *Journalism* 14(5) 606–626. DOI: 10.1177/1464884912454504. <http://jou.sagepub.com/content/early/2012/07/18/1464884912454504>.

14) Jussi Halla-aho: Katuhäirinnästä. Scripta 1710.2003. www.halla-aho.com/scripta/katuhairinnasta.html

15) Jussi Halla-aho: Kommentti homonampumiskohinaan. Scripta 2811.2008. www.halla-aho.com/scripta/kommentti_homonampumiskohinaan.html

16) Helena Erosen hihamerkkikirjoitus on poistettu alkuperäiseltä julkaisualustaltaan Uudesta Suomesta. Se on ruutukaappauksena kuitenkin luettavissa eri lähteistä: www.verkkomedia.org/news.asp?mode=5&id=3332

Puhetaidon kouluttaja ja Retoriikan kesäkoulun rehtori Antti Mustakallion kirjoituksessa "Hihamerkkiepisodein jälkinäytös – JSN:n päätös on väärä ja vaarallinen" on yksi puolueeton näkökulma Erosen kirjoituksen tulkintaan. www.hyvejohtajuus.fi/10065/hihamerkkiepisodein-jalkinaytos-jsnn-paatos-on-vaara-ja-vaarallinen/

17) Perussuomalaiset jyrää somessa. Satakunnan kansa 14.4.2015. www.satakunnankansa.fi/Kotimaa/1194973811951/artikkeli/perussuomalaiset+jyraa+somessa+allistytava+ero+muihin+isoihin+puolueisiin.html

18) Erikoistutkija: "Kankaanniemi hoiti kohua fiksusti". Savon Sanomat 20.5.2015. www.savonsanomat.fi/uutiset/kotimaa/erikoistutkija-kankaanniemi-hoiti-kohua-fiksusti/2048439?pwbi=64a73180d1b1beb932b074bc2fd9d7a6

Suomen Perusta -ajatuspajan julkaisuja

Miten euroalue kehittyi? (2013)

Euro vai ei? – Eurokriisi ja Suomen vaihtoehdot (2013)

Kunnat kuntoon! – Puheenvuoroja kuntien ongelmista ja mahdollisuuksista (2014)

Kohti parempaa Eurooppaa (2014)

Suomen talous ja talouspolitiikan linja – Miten Suomi saadaan uudelleen nousuun? (2014)

Vapaaehtoinen ruotsi on hyvinvointietu – Suomenkielisten näkökulma kielipolitiikkaan (2014)

Venäjä: uhka vai mahdollisuus? – Avointa keskustelua Suomen Venäjä-suhteesta (2014)

Kansankodin kuolinvuoteella - Ruotsalainen hyvinvointivaltio ja maahanmuutto (2015)

Liberaalin dilemma – Monikulttuurisuus ja vapaa yhteiskunta (2015)

Maahanmuutot ja Suomen julkinen talous – Osa 1: Toteutuneet julkisen talouden tulot ja menot (2015)

Punavihreä kupla – Perussuomalaiset ja media (2015)